

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІОЛІНГВІСТИКИ
[CURRENT ISSUES IN SOCIOLINGUISTICS]

УДК 801.73.0

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 14.11.2020 р.

Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 17.11.2020 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text] – 99.42 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2021.39.07>

МОВНІ АПОСТЕРІОРИЗАЦІЇ СЕНСОРНОГО ГЕШТАЛЬТУ ЯК
ОПРИЛЮДНЕННЯ ТОТАЛЬНОСТІ СЕНСУ ТА НАОЧНОСТІ (на
матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-
тематизатор + афікс «ada»)

Елеонора Володимирівна Шевкун (м. Київ, Україна)

neo747@rambler.ru

кандидат філологічних наук, доцент кафедри романської філології

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

(Міністерство освіти і науки України)

01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

Стаття присвячена дослідженню конституювання та функціонування мовної свідомості феноменологічної інтенційності як корелята топологічного простору феноменологічної свідомості та колективної свідомості інтерсуб'єктивних сенсів зокрема ТОТАЛЬНІСТЬ сприйняття – Інтенційності та мовної апостеріоризації у складних пучках опосередкувань оприлюднює ЖИТТЕОПИС людини у світі як тяглість-континуум рекурентних екзистенціалів, вбудованих у простір тотожних сенсів інтерсуб'єктивної значимості «Колективна Безпека».

Емпіричні спостереження над матеріалом іспанською мовою привели до неочікуваних засвідчень про наявність деривативних одиниць зазначеного

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) **[Movni aposterioryzatsii' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialii mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirного typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]**

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

словотвірного типу у близькоспоріднених та типологічно неспоріднених мовах як помітну тенденцію до їх універсалізації.

Особистий внесок полягає у залученні основних положень феноменально – екзистенційного методу філософської рефлексії до фактів мовної емпірії. До цього часу зазначений метод лише побіжно згадувався, або навіть, повністю ігноровався у лінгвістичних дослідженнях саме з причин неможливості його системного застосування до певного визначеного типу мовних / мовленнєвих явищ. Багаторічні спостереження над мовним матеріалом дозволили нам виокремити ланки застосованості цього метода до великого масиву рекурентно-відтворюваних деривативних одиниць мови та встановити ймовірнісні межі їх варіювання як наслідку неопосередкованого ментальністю сенсотворення у топологічному полі феноменологічної свідомості. В свою чергу, адекватність поєднання методології філософського та лінгвістичного дослідження, так би мовити, вивільнила енергію «ланцюгової реакції» застосування положень наукових дисциплін нижчого рівня формалізації / абстрагування (психології, еволюційної теорії когнітивності, загальної теорії сприйняття, когнітивної психології, антропології, тощо). Отже, інтерпарадигмальна синергія нашого дослідження може свідчити про його лінгвістичну валідність та якість (досліджена ендо- та екзоконсистенція деривативних одиниць словотвірного типу «ada») та про спростованість / неспростованість наведеної аргументації. З огляду на зазначене, у статті особливу увагу було присвячено дослідженню мовних апостеріоризацій Сенсорного ґештальту як допсихічної форми виображення похідної від специфіки феноменологічного сприйняття. Отже, інтерпарадигмальна синергія нашого дослідження може свідчити про його лінгвістичну валідність та якість (аналіз ендо- та екзоконсистенції деривативних одиниць словотвірного типу «ada») та про спростованість / неспростованість наведеної аргументації.

Ключові слова: мовна свідомість феноменологічної інтенційності (МСФІ), сенсорний ґештальт, емпіричні закони ґештальтизму, ефект смислової наочності, тотальність сприйняття сенсу мовної апостеріоризації (МА); екзистенціали-події людського буття, екзистенційна онтологія, ендо- та екзоконсистенція словотвірної моделі, принцип конституювання словотвірної моделі; інтерсуб'єктивний вимір феноменологічної свідомості **колективність** – **громадськість**, життєпис людського буття у світі, вбудований у простір Інтенції «Колективна Безпека».

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного ґештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada») (Українською) [Movni aposterioryzaciï sensorynogo g'eshtal'tu yak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materiali mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

**LINGUISTIC APOSTERIORIZATION OF SENSORY GESTALT AS A
MANIFESTATION OF BOTH COMPREHENSIVENESS AND CLARITY OF
SENSE – MEANING (on the basis of derivative units of a word-formation type
thematic base + affix «ada» in the Spanish language)**

Eleonora V. Shevkun (Kyiv, Ukraine)

neo747@rambler.ru

PhD (Philology), Associate Professor of Romance Philology Department

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Ministry of Education and Science of Ukraine)

14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

*The article is devoted to the study of linguistic aposteriorization of the Sensory Gestalt as a manifestation of both comprehensiveness and clarity of meaning. The research is conducted on the basis of linguistic material of the numerous derivative units which belong to a word-formation type **thematic base + affix ada** in the Spanish language.*

*The **relevance** of this work is explained by its focus on a comprehensive and in-depth study of the constitution / functioning of language consciousness of phenomenological intentionality and corresponding forms of linguistic aposteriorization as correlates of original phenomenological consciousness. The phenomenological discovery of the world of human existence is demonstrated by specific, recurrently reproduced notions **consciousness – clarity – meaning – language**. The implemented methodological approach to the study of linguistic phenomena can be described as a challenge to the postulation of exclusively logical-semantic, symbolic, mental-cognitive structure of language. Thus, it represents the mentally mediated meaning of empirical-pragmatic consciousness. At the same time, the controversial issue of **discreteness – continuity** of language is raised.*

*To some extent, the study of language as the demonstration of **events of human life** (existentials) in words-phenomena is a response to the authoritative philosophical opinion on the matter of "complete oblivion of language", and it is an attempt to return it from oblivion.*

***Personal contribution** of the researcher involves the implementation of the main provisions of the phenomenal – existential method of philosophical reflection to the facts of linguistic empiricism. Until now, this method has only been briefly mentioned, or even completely ignored in linguistic research precisely because of impossibility of its systematic application to a certain type of speech phenomena. Long-term observations of linguistic*

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposteriorizacii' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

material have allowed us to single out the links of application of this method to a large array of recurrently reproducible derivative units of language and to establish the possible limits of their variation as a consequence of mentally mediated meaning-making in the topological field of phenomenological consciousness. In turn, the adequacy of the combination of methodology of both philosophical and linguistic research caused a chain reaction. Therefore, the application of the provisions of scientific disciplines which represent a lower level of formalization has taken place. These disciplines include the following: psychology, the evolutionary theory of human cognition, general theory of perception, cognitive psychology, anthropology, etc.

For all the above mentioned reasons, the article paid special attention to the study of linguistic aposteriorization of the Sensory Gestalt as a pre-mental form of image derived from the specifics of phenomenological perception. Thus, the interparadigmatic synergy of our study may prove its linguistic validity and quality (the analysis of endo- and exo-consistency of derivative units of the word-formation type **ada**) and the refutation / irrefutability of the given argumentation.

The article is dedicated to the study of structuring and functioning of the linguistic consciousness of phenomenological intentions as a correlate of the topological field of phenomenological consciousness and the collective consciousness of intersubjective meanings in particular. Totality of perception, intentionality and linguistic aposteriorization in complex groups of mediations demonstrate the biography of a man in the world as a longevity-continuum of recurrent existentials embedded in the field of identical meanings of intersubjective significance **Collective Safety**.

Empirical observations on the material in the Spanish language have led to unexpected evidence of the presence of derivative units of the above mentioned word-formation type in closely related and typologically unrelated languages as a noticeable trend towards their universalization.

Key words: constitution / functioning of language consciousness of phenomenological intentionality; Sensory Gestalt; Empirical Laws of Gestaltism; manifestation of comprehensiveness of clarity of meaning; totality of perception, intentionality and linguistic aposteriorization; demonstration of **events of human life** (existentials); existential ontology; analysis of endo- and exo-consistency of derivative units; essential dimensions for constitution of derivative model; intersubjective (collective) level of consciousness of phenomenological intentionality and language consciousness.

«Трудность состоит в том, чтобы оторваться от укоренившихся представлений о языке в форме учения про значение как высказывание-знак ...

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного гешталту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada»») (Українською) [Movni aposterioryzaciï' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materiali mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

это пик, вершина забвения языка, начиная еще с Аристотеля» (М. Хайдеггер)

Методи дослідження: стрижневий пізнавальний філософський метод сучасної постнекласичної філософії; теоретичні розвідки феноменології та їх рецепція філософією екзистенціалізму. *Інтерпарадигмальний* підхід до аналізу матеріалу: лінгвокогнітологія, загальна психологія / психолінгвістика, онтогенетичний аспект досліджень когнітивності.

Об'єкт дослідження: мовна свідомість феноменологічної інтенційності (МСФІ) / мовні апостеріоризації (МА) феноменів-подій екзистенціалів;

Предмет дослідження: гетерогенна множина дериватив них одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + суфікс *ada*».

Мета:

- визначити та аргументувати підстави виокремлення МА як слів опису / оприлюднення феноменів на відміну від предметних слів семантичного устрою;
- спростувати положення досліджень еволюції когнітивних здатностей людини стосовного того, що «вербальні коди являють собою еволюційно пізніше надбання когнітивної практики та виникають на стадії предметно сфокусованих перцептивних образів» [13, с. 45].
- дати визначення поняттю сенсорного гештальту (СГ) як специфічної, вихідної форми феноменологічного сприйняття та як тотальності сприйняття та Іntenції;
- визначити статус МА як таких, що описують / уноочнюють допсихічні форми чуттєвості, не опосередковані ментальність(пам'яттю) / внутрішнім сенсотворенням.
- аргументувати та привести у відповідність виміри МА феноменів до загальної структури Іntenційності, що засвідчує їх феноменологічний статус;
- екстраполювати емпіричні закони гештальтизму на корпус досліджуваних дериватив – МА, які оприлюднюють екзистенціали-події, співпричетні сенсу-тематизатору «Колективна Безпека»;
- дослідити ендоконсистенцію корпусу дериватив, визначити ймовірнісні параметри варіювання та сполучуваності словотвірного базита та афіксу

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «*ada*» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzacii' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «*ada*»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

«ada»; визначити категоріальний статус афіксального елемента;

- дослідити екзоконсистенцію множини дериватів та змодельовати системотворчі чинники її конституювання;
- дослідити функціонування мисленнєвої категорії «Тожність» у адкатегоріальному членуванні світу феноменально-екзистенційної моделі;
- дослідити вимір феноменологічної свідомості як топосу тотожності інтерсуб'єктивних сенсів екзистенційної співучасті громади;
- виокремити системотворчі параметри моделі функціонування мовної свідомості феноменологічної інтенційності (МСФІ)

Наукова новизна статті полягає у зміні фокусу наукового аналізу мовних явищ від логіко-семантичного / лінгвокогнітивного аспектів у бік їх дослідження як слів опису – унаочнення екзистенціалів-подій людського буття у світі. Вперше було виокремлено допсихічну форму чуттєвості – сенсорний ґештальт, який виявляє **ТОТАЛЬНІСТЬ** сприйняття –інтенційності та мовної апостеріоризації.

Стаття присвячена дослідженню конституювання та функціонування мовної свідомості феноменологічної інтенційності як корелята топологічного простору феноменологічної свідомості. **ТОТАЛЬНІСТЬ** сприйняття – інтенційності та мовної апостеріоризації у складних пучках опосередкувань засвідчує життєпис людини у світі як тяглість-континуум рекурентних екзистенціалів, вбудованих у простір тотожних сенсів інтерсуб'єктивної значимості «Колективна Безпека»

Ключові слова: мовна свідомість феноменологічної інтенційності (МСФІ), сенсорний ґештальт, емпіричні закони ґештальтизму, ефект смислової наочності, тотальність сприйняття сенсу мовної апостеріоризації (МА); екзистенціали-події людського буття, екзистенційна онтологія, ендо- та екзоконсистенція словотвірної моделі, принцип конституювання словотвірної моделі; інтерсуб'єктивний вимір феноменологічної свідомості **колективність – громадськість**, життєпис людського буття у світі, вбудований у простір Інтенції «Колективна Безпека».

ВСТУП

Аналіз слів-опису феноменів проблематизує питання про характер сприйняття та спосіб його «виображення» у феноменологічному відкритті світу.

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного ґештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada»») (Українською) [Movni aposterioryzaciï' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materiali mnozhyny deryvatyvnyh odyunc' slovotvirного typu «baza-tematyzator + afiks «ada»»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Класична ланка предметно-об'єктивного пізнання «образ сприйняття / внутрішній образ – представлення – поняття – семантичне слово» дає доступ лише до структур дискретизованого знання про реальні об'єкти, що схоплюються лінгвокогнітивним концептом у актах внутрішнього сенсотворення. На відміну від цього, феноменологічне мислення не є опосередкованим когнітивною обробкою ознак образу за участю ментального (системна комплементарність сприйняття та інтелекту), але являє собою постійне засвідчення-співставлення наочності зі смислом- сенсом у актах хвилювання. Отже, нами була висунута гіпотеза про докогнітивний / непсихічний, неопосередкований пам'яттю статус форм чуттєвості феноменологічного сприйняття, що є вихідною ланкою конституювання зовнішнього смислотворення (*інтенція*). Відповідно, функціонування мовної свідомості у модусі феноменологічної інтенційності (МСФІ) не оприлюднює дискретизоване структуроване знання, але дає доступ до інтуїтивного відкриття світу як *повної присутності* суб'єкта чистої(вихідної) свідомості.

Думка М. Гайдеггера, що саме мова є «способ пребывания в окружении, в среде открытости сущего (здесь – бытия)» [7, с. 416] резонує з аналізом мовного матеріалу – множиною дериватив них одиниць структурного типу «*ada*», які ми вважаємо максимально принагідною формою опису-оприлюднення специфіки феноменального сприйняття-смислотворення. Отже, гіпотетично, корпус мовних апостеріоризацій (МА) має займати граничне положення між вербалізацією суто психічних явищ сприйняття-виображення, які омовлюються предметними словами (семантичний процес накопичення інформації про об'єкт, логіко-когнітивний аспект слова), та словами опису феномену. Останні показують, унаочнюють допсихічні, до-образні форми чуттєвості феноменального сприйняття як вихідної точки Іntenції. Адже ще М. Гайдеггер висловив думку про те, що «коли мова каже, вона показує ... саме з показування виходять усі знаки, а показування пов'язане з «узрінням «убаченням» та суб'єктивним переживанням Сенсу (несемантичне внутрішнє смислотворення)» [7, с. 415].

ЗМІСТ СТАТТІ

На відміну від *внутрішнього* (опосередкованого ментальністю) сприйняття дискретних метричних об'єктів та процесу когнітивної обробки їх ознак (сприйняття – виображення – представлення – поняття – мовна репрезентація –

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «*ada*» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzatsii' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materiali mnozhyny deryvatyvnyh odyncy' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «*ada*»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

внутрішнє сенсотворення) феноменологічне сприйняття вважається *зовнішнім* («чистим», «вихідним»), що не опосередковується ментальністю (пам'яттю). Іntenційність скеровує – продукує *допсихічні* виображення, *наочні* подоби об'єктів, або вірніше кажучи, події-екзистенціали людського буття у світі. Убачення феномену у полі безпосереднього сприйняття відкриває вірогідну реальність, яка не може мати ніяких властивостей, притаманних реальним об'єктам. «Мир для феноменології складається из «феноменов предметов», он раскрывается как особый *жизненный* мир, складывающийся из мнений о мире и получает свое значение только от сознания» [12, с. 207]. Слідуючи за думкою Е. Гусерля ми пристаємо до висловленого, що «явище речі (хвилювання) не є річчю, ми переживаємо явища у усвідомленому зв'язку» [5, с. 112].

У свою чергу, М. Гайдеггер розуміє слово «подія» (EREKNIS) у його філософському сенсі «те, що постає перед очима, унаочнення, прояв, проява» [5, с. 24]. Визначення слова «подія» у тлумачних словниках європейських мов: «подія, прихід, пришествя та ураження, у якому щось на що спрямовано погляд, що зачіпає, глибоко вражає» [5, с. 25]. Отже, підсумовуючи тлумачення терміну «подія», або, навіть, «пригода» ми вражаємо, що це «засвоєння, ставання собою, унаочнення, показування, проява / прояв» [5, с. 25]. Подія синтезує в собі вимір СПРИЙНЯТТЯ, переживання, глибокого враження (психічне, внутрішнє життя) та пов'язана з показуванням / оприлюдненням, де мова фіксує непросторовий образ об'єкта, але інтерпретує події людського життя [1, с. 17].

Аналіз корпусу дериватів попередньо дозволив нам реконструювати межі припустимої варіативності МА феномена у наступних формах допсихічних виображень: 1) сенсорний гештальт (СГ); 2) геометричні накреслення інтенційної предметності, про які йтиметься у наступних дослідженнях.

Отже, звернемось до поняття «гештальт», сформованого у лоні теорії гештальтизму («теорії форми», гештальт – психології). Етимологічно воно виходить до німецького субстантивованого дієприкметника «GESTALT» – «встановлювати, komponувати, створювати» та використовується на позначення загальної форми сприйняття як такої [6, с. 250]. Ключовим словом до розуміння поняття гештальт ми обираємо «ЦІЛІСНІСТЬ, ТОТАЛЬНІСТЬ». Водночас гештальт – «це зчеплення елементів, що становлять автономні одиниці, які виявляють внутрішню єдність і мають власні закони. Звідси випливає, що спосіб

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного гештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada») (Українською) [Movni aposterioryzaciї' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialі mnozhyny deryvatyvnyh odyunc' slovotvirного typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

існування кожного елемента залежить від структури цілого та законів, які цим цілим керують» [6, с. 251]. У цьому зв'язку доречно висунути питання про сутність законів, які виявляють внутрішню єдність «автономних одиниць» в структурі цілого та керують цим цілим. Попередньо ми наважимося ідентифікувати «автономні одиниці сприйняття» з рекурентно показуваними наочними подіями світу людської екзистенції вбудованих у поле Іntenційності, тоді як самі «закони» встановлюються мисленням суб'єкта чистої свідомості.

Аналіз структур образності у онтогенезі засвідчив кардинальну відмінність між актами відображення (отображения) онтологічних сутностей та зображенням, схематизацією феномена. Еволюція актів перцепції рухалась від сприйняття не самих предметів / метричних об'єктів, але їх сукупностей-агломерацій у вигляді певних «адистрибутивних накреслень» [13, с. 277].

Дослідження психологічної науки / гештальт-психології додали до цих положень низку емпіричних законів угруповання елементів перцептивного поля у цілісну структуру – сенсорний гештальт (СГ). У техніці сенсорного гештальтування знаходить відображення «тенденція до покладання граничності та зменшення ступеню свободи окремих елементів» [2, с. 150]. У цьому випадку збирання окремих точок на просторовому тлі займає граничне положення між суто *психічними* процесами та чистотою не упередженістю феноменологічного сприйняття як вихідної точки Іntenції.

Розвідки теорії гештальтизму у когнітивних дисциплінах сприяли формулюванню положення про домінуванні цілісної структури перецепта над сприйняттям його окремих частин. Техніки перцептивної структуризації (формування СГ) підтверджують думку про вплив виміру *свідомості* на допсихічні форми виображення.

Теорія гештальтизму постулює, що розпізнання стимулу (паттерну) засновано на сприйнятті його цілісності, проте його *суб'єктивна* організація пов'язана з властивістю зорової системи до викривлення того, що існує дійсно» [11, с. 137]. Ураховуючи певну конкуренцію когнітивізму та феноменології, ми вважаємо, що «викривлення реальності» пояснюється не стільки функціонуванням «зорової системи», але, скоріш, відображає специфіку феноменологічного пізнання світу у конституюванні «проміжного світу» суто людських сенсів (інтенції) через сприйняття екзистенціалів-подій, а не

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzaciï' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odync' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

дискретних онтологічних об'єктів. У цьому зв'язку, інтенційні акти «збирання» окремих точок у агломеації на просторовому тлі можливо ототожнити з феноменальним інтуїтивним (зоровим), перед – аналітичним, переддосвідним *моментально – присутнісним* відкриттям світу людської екзистенції у його інтерсуб'єктивній значимості.

Отже, СГ як допсихічну форму зовнішнього сприйняття з моментально-присутнісним сенсотворенням можливо аплікувати на елементи загальної структури Іntenційності, яка розглядалась нами у попередніх статтях. У феноменологічному сенсі Іntenція розуміється «як вольовий акт, довільний намір *сприйняття*, увага, спонтанно скерована на інтенційний (відсутній) об'єкт» [6, с. 372]. У суто екзистенційній спрямованості воля виступає як необхідність та як «связь человека с тем, что ей необходимо во внешнем мире, ... высвечивание человекообразных параметров бытия» [8, с. 174].

1) сприйняття (інтенція-увага, зосередженість): збирання, тоталізація, зчеплення окремих точок у просторі як прояв суб'єктивності (емоція-хвилювання-воля) творить подоби об'єктів, їх «ілюзорну окресленість» (інтенційна предметність); 2) зорова модальність сприйняття відкриття світу призводить до його розуміння. Проте в цьому сенсі, «знання» не є автоматичним накопиченням формальних елементів (образів) людською психікою, але глибинне (інтуїтивне) знання [10, с. 179]; 3) сенсотворення (Іntenція): «ілюзорна окресленість» феноменологічного сприйняття тоталізується з Іntenцією, актами свідомості та мислення, які супроводжуються постійною верифікацією (через присутність) *наочності із сенсом* свідомості. Як наслідок виникає «ЕФЕКТ СМИСЛОВОЇ НАОЧНОСТІ» [10 С 199]; 4) воля – інтенція: збирання точок у агломерацію як прояв вольового початку – поштовху, скерованого необхідністю / або можливістю перебування в світі; 5) мовна свідомість феноменологічної інтенційності (МСФІ) скерована зовнішнім сприйняттям та неопосередкованим (чистим) сенсотворенням – слова опису / зображення / оприлюднення феномену як події-екзистенціалу у світі інтерсуб'єктивності.

Виходячи із зазначеного, СГ як допсихічне виображення відкриває можливість поєднання форми феномена та його сенсу як нероздільної сутності, або як ТОТАЛЬНОСТІ. Його оприлюднення варіативним складом слів-опису феноменів, вочевидь, робить ГЕШТАЛЬТ тим, чим він і має бути за своєю

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного гешталту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada») (Українською) [Movni aposterioryzaciï' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialii mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvornogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

сутністю, тобто ЦІЛІСНІСТЮ / ТОТАЛЬНІСТЮ – завершеністю сприйняття – сенсотворення та МА, спродукованими МСФІ.

СГ як «автономна одиниця сприйняття» «автономізується» у вимірах Іntenції та специфічного несемантичного / непередметно сфокусованого, а дискретного режиму функціонування МСФІ.

Аналіз корпусу дериватів підтвердив вагомі данні психології, утілені у низці емпіричних законів угруповання елементів у цілісну структуру, які екстраполюються практично без застережень на корпус МА [2, с. 129].

На думку думку Е. Гусерля, «психологическое и феноменологическое описание может совпадать с результатом психологических наблюдений» [3, с. 15]. Наприклад, 1) чинник близькості та найменшої відстані між складовими гештальту: *arboleda, alameda, roqueda, robleda, ramada; palancada*; 2) чинник однорідності форми та кольору: *gallonada, verdugada, vagada, ramada, barricada, vallado, palancada, palizada, cortijada*; 3) чинник “взірцевої форми («прегнатних» геометричних фігур), що мають властивість симетрії та комплементарності або періодичності ритму: *calzada, barricada; cortijada*; 4) колективне переміщення / рух у просторі також поєднується у групу-гештальт (див. подальше викладення). (пор. *Bando de pa'jaros* – «зграя птахів» і *bandada de pa'jaros* «зграя птахів, що здійснює колективне переміщення у просторі та була сприйнята як С. Г.).

З метою встановлення якісних відмінностей між словами-дериватами семантичного устрою та словами опису феноменів, проаналізуємо ендоконсистенцію МА, напр., “*ram – ada*”. У лінгвістичних техніках словотвору (об’єктивне пізнання у логіко-категоріальний спосіб) афікс «ада», ймовірно, виконує функцію фіксації логічних відносин каузації (аналітичний, мисленнєвий спосіб задання функції відносин [2, с. 269], або «частина-ціле», напр. «гілка» – каузальність / партитивність – «шалаш, халабудка», семантичний предикат «робити артефакт». Проте, на нашу думку, функція афікса «ада» МА – дериватів фіксує дологічну НАОЧНУ категорію «МНОЖИННІСТЬ / СУКУПНІСТЬ», або ТОПІЧНІСТЬ. Напр., “*roqueda*” - «місце / скупчення скал».

Наочні дологічні «категорії» виконують функцію ад-категоріального членування світу у його феноменально-екзистенційній моделі. Щоправда, категорія «Топічність» не викликає сумніву, адже подія людської екзистенції відбувається у просторі «дизайн завжди має просторові параметри» [4, с. 19].

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzaciï' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialni mnozhyny deryvatyvnyh odync' slovotvornogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

Проте у лінгвістичних розвідках категорія Множинності / Сукупності до цього часу не розглядалась як «тотальність наочності та сенсу», як специфічне втілення феноменологічного сприйняття – опису – показування подій – екзистенціалів». За висловом-передбаченням О Кубрякової «с событиями нельзя обращаться как с естественными объектами – ими нельзя манипулировать ... простой категоризации здесь нет и быть не может» [9, с. 282].

Водночас ці наочні категорії є джерелом виникнення та подальших зв'язків з логіко-аналітичними категоріями, так от «СУКУПНІСТЬ – МІРА – КІЛЬКІСТЬ», щоправда, без «стрибку» переходу «наочна категорія – логічна категорія», як то у подальшому дослідженні нам засвідчує «мовний слід». Ад-категоріальне членування світу феноменально-екзистенційної моделі виступає імпліцитно присутнім у подальших актах розподілу значень за граматичними і дериваційними категоріями «як системи координат у словотвірній множині, як регулярні та всеохоплюючі класифікації задані на основі ведучих (задаючих) структур когнітивної інформації (класифікації [9, с. 146]. І далі «... соединение всех категорий и выводимость всех друг из друга формирование пучков их пересечений» [9, с. 157], можливо дослідити на нашому мовному матеріалі. З огляду на це, деривативний афікс «ada» виступає стрижневим інтегратором міжкатегоріальних зв'язків СУКУПНІСТЬ – МІРА – КІЛЬКІСТЬ (на думку Е. Канта походження категорії «Кількість» має свої витoki у категорії Сукупність / Множинність), проте це положення потребує подальшого вивчення.

Стосовно словотвірної теми деривату, зазначимо вживання слова у непередметній функції (символічна предметність – інтуїтивний знак, знак-символ). У «гру» опису відношень формантної бази – непередметного слова- та афіксу вважаємо за потрібне включити поняття «підручності / наявності світу «як майстерні» [5, с. 39]. М. Гайдеггер у своїх міркуваннях про те, що є світ для людини і як буття мислиться у існуванні, висловлювався, що це «зустріч зі світом» та відкриття його «підручності» / «наявності» / «доступності», або того, на що людина звертає свою увагу [5, с. 39]. Інтерпретуючи його приклади, слово «гора» не відсилає до природної реалії, але у розумінні світу як «майстерні» екзистенційно відповідає підручності «каменів», так само «ліс» робить підручною «гілку». Інтуїтивні знаки наявності світу не співвіднесені з

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного гешталту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada») (Українською) [Movni aposterioryzaciї' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialі mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirного typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

окремими поняттями, проте виявляються вбудованими в інтенційний простір свідомості, що охоплює буття людини у світі. Отже, повертаючись до теми тематичної основи дериватів, зазначимо, що це слова несемантичного устрою, інтуїтивні знаки наочності / підручності світу, вбудовані у простір Іntenції. Адже у регулярний спосіб МА «тотальності сприйняття та сенсу у гештальті», за умови співпричетності Сенсу, дійсно, відображають гру символічних зчеплень та «наявнісних взаєморозташувань» основ дериватів. Напр., *ramada* – *palancada* – *gallonada* (зчеплення (рос. пригнанность) дошок) – *ROBLEDA ARBO LEDA* (ліс – скупчення дерев – дубів) – *vereda*. *ROQUEDA* (місце скупчення скал) – *CALZADA* (камені один до одного як прегнантні фігури). На нашу думку, «семантика» слів – інтуїтивних знаків підручності світу виявляє відсутність міжпонятійних зв'язків (як то у внутрішніх репрезентаціях), але проявляє наявність а-дискретних смислових (символічних) відносин між словотвірними базами досліджуваних дериватів. Про це свідчить аналіз корпусу МА, що дає підстави констатувати факт поєднання афіксу «ада» з обмеженою варіативністю словотвірних тем та їх ймовірнісну взаємоімплікованість. Відповідно, варіативність інтуїтивних знаків – наявності світу, що сприймаються як СГ, відображає ймовірність рекурентності (повторюваності та відтворюваності) екзистенціалів як «автономних одиниць» феноменологічного сприйняття. У цьому зв'язку певною мірою виступає влучними міркування О. Кубрякової «словообразовательная деятельность не связывает производящую базу с деривативной единицей при помощи аффикса. Аффикс не имеет значения, а маркирует характер и тип межпонятийных отношений не между производящей основой и дериватом, а всеми компонентами, информационными составляющими, заключенными во внутренних репрезентациях» [9, с. 214]. Якщо перевести це твердження на «метамову» функціонування МСФІ, то «міжпонятійні зв'язки» існують як тотожність тотальностей (подій-екзистенціалів), тоді як «інформаційна складова компонентів внутрішніх репрезентацій» може бути ототожнена з символічними зчепленнями (таксисом), взаємними імплікаціями інтуїтивних знаків підручності світу, вбудованих у поле Іntenції.

Водночас метафоричне представлення відносин вторинної імплікації основ деривату як гри – рокування інтуїтивних знаків відбувається у певному

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzaciï' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materiali mnozhyny deryvatyvnyh odync' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

нелогічному, але ритмічному зв'язку, або може бути опосередковано дологічною не наочною, мисленнєвою категорією «Тотожність». Це дає нам можливість зрозуміти пучок складних відносин між особливостями феноменального відкриття світу у суб'єктивній свідомості, екстраполюючи його на прогнозований репертуар МА, які потенційно виступають як ЖИТТЕОПИС людини у світі.

Уявлена, інтенційна предметність оприлюднює – показує Подію-екзистенціал як множинність/ однорідність співпричетних сенсу елементів –СГ. Отже, опис / зображення феномену у техніці сенсорного ґештальтування відкриває МА можливість поєднання форми феномену (база – наявність світу – афікс – Множинність), його сенсу, що ми розуміємо як ТОТАЛЬНІСТЬ, та дозволяє встановити ізоморфізм мовної форми – вимірів інтенційного сприйняття та обмеження на варіювання тематичних сенсів свідомості.

З іншої точки зору, особливістю феноменального сприйняття є його тенденція до співпокладання інтенційних предметів як «не поодиноких феноменів [3, с. 65]. Це положення ми залучаємо до опису екзоконсистенції усієї множини дериватів «ада» як рекурентно-відтворюваної у складній морфології, адже мова як спосіб опису феноменів і є «дом бытия» [10, с. 332]. Змоделюємо конституювання певної ланки словотвірної множини дериватів «ада», залучаючи наступні складові:

1) тотожність дериватів як слів опису феномену, що був сприйнятий як СГ, де «феномен одночасно виступає формою зовнішнього та внутрішнього, яка є засвідченою в топології чистої свідомості людини [10, с. 14];

2) ендоконсистенція дериватів: взаємоімлікованість словотвірної теми та афіксу у їх обмеженій варіативності на підставах нелогічних (символічних) зчеплень – ритмізованих розташувань;

3) одноманітна категоризація дериватів – «сукупність» – «топічність»;

4) реконструйований через тотожність екзистенціалів прогнозований репертуар сенсів-тематизаторів суто людської екзистенції (у нашому дослідженні «БЕЗПЕКА»);

5) домінування мисленнєвої категорії ТОТОЖНОСТІ подій – екзистенціалів по відношенню до сенсу та, відповідно, категоріального порядку «сукупність-топічність» по відношенню до наочного інтуїтивного пізнання

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного ґештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ада») (Українською) [Movni aposterioryzaciї' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialі mnozhyny deryvatyvnyh odyunc' slovotvirного typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

світу.

Задля вищезазначеної мети, нам необхідно продемонструвати домінування мисленнєвої категорії «Тотожність» у феноменологічному пізнанні світу (на відміну від логіко – аналітичних мисленнєвих категорій МІРА – КІЛЬКІСТЬ у об'єктивному пізнанні / свідомості нефеноменологічної інтенційності).

На думку М. Фуко відносини “conveniencia” (рос. «пригнанность, сопричастность, сходство, аналогия») типологічно споріднені з категорією тотожності. Він охарактеризував пізнання світу крізь епістему «Тотожність» як «прозу мира» [14, с. 55]. Натомість М. Гайдеггер, розвиваючи тему «закону тотожності», розглядав цю категорію у складних відносинах суб'єкт – буття – подія – мова, як взаємозалежність людини та буття, «в котором человек и бытие друг к другу приспособлены, к тому, что называется событием (т.е. Событием)» [15, с. 71].

Отже, ми виявляємо цінність мовної свідомості та її поєднання через взаємозалежність суб'єкта та події, що вибудовується у мові, або у мовленні «як сказані як показувані феноменом чогось іншого, чим він не є сам (інтенція).

1. Категорія Тожності у мисленнєвих операціях дозволяє встановити відношення між екзистенціалами, співпричетними СЕНСУ топологічного поля свідомості. Тобто ми просліджуємо зв'язок між Інтенційністю – мисленнєвою категорією ТОТОЖНОСТІ та ТОТАЛЬНОСТЮ (екзистенціалів-подій).

2. Тотожність як така, вірогідно, може встановлюватись між тотальністю-наочністю (поза порівнянням двох виображень – когнітивний процес). Тотальності-наочності ми розуміємо як «автономні одиниці феноменологічного сприйняття», тобто як наочність Сенсу у до досвідному, до аналітичному відкритті світу, через мисленнєвий зв'язок наочних категорій СУКУПНІСТЬ / ТОПІЧНІСТЬ. За висловом М. Гайдеггера «наша сущность обособилась в языке, мы обитаем в событии... Материал для самосоздания этого парящего творения мы берем в языке» [15, с. 70-77]. Стосовно мисленнєвої категорії Тотожності у Гайдеггеровському тлумаченні, зазначимо, що вона конститує вимір МСФІ і акти мисленнєвого інтегрування – розуміння світу екзистенції як «ТОТОЖНОСТІ ІНТЕНЦІЙНИХ ТОТАЛЬНОСТЕЙ». Виходячи з цього, світ постає у відношенні тотальності до

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzaciï' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

іншої тотальності. Наочні категорії СУКУПНІСТЬ / МНОЖИННІСТЬ та мисленнєва дологічна категорія «Тотожність» апостеріоризуються та схоплюються складноутвореною мовною формою – деривативною одиницею типу «ада». Відповідно, функціонування афіксу «ада» як наскрізного інтегратора адкатегоріального членування світу тотальностей (поєднання наочності та сенсу) опосередковано у нелогічний спосіб. З цього випливає, що світ людської екзистенції збирається у свідомості у нелогічному відношенні тотальності (екзистенціал-подія) до іншої тотальності (екзистенціал-подія). Таким чином, особливості функціонування МСФІ на підставах задіяності категорії «Тотожності» як домінуючої у феноменологічному мисленні потребують свого подальшого якісного вивчення.

Просуваючись у напрямку завершення нашого дослідження, звернемося до відомих у феноменології абстракцій свідомості (чистої суб'єктивності). 1) свідомість, що розуміється як зорове феноменальне сприйняття (інтуїтивне знання від лат. «intuire»), що переживається.

За даними нашого аналізу вихідною базовою формою феноменального відкриття світу виступає СГ; 2) свідомість як людське тіло, де суб'єктивність розуміється як вольовий імпульс - «викид тіла у екзистенцію» [3, с. 122].

Грунтуючись на аналізі корпусу дериватів, ми зазначаємо регулярне відтворення у вигляді рефлексів техніки сенсорного ґештальтування (зорового сприйняття) у МА похідних від абстракції свідомості «людське тіло». Зокрема, ґештальтування окремих точок як зовнішнє сприйняття інтенційної предметності виступає нередукованим елементом у дериватах з відієслівними темами словотвору (cruzada, як cabalgada, corrida, avenida, emboscada, batida, morada, avanzada). Отже, слово-опис екзистенціала-події сповідає про КОЛЕКТИВНЕ переміщення певної групи людей, що дається взнаки внаслідок тотальності сприйняття та сенсу. Цей вимір досліджуваних МА описує-оприлюднює тотожні ПОДІЇ – екзистенціали як прояв «над суб'єктності» у їх співпричетності сенсу «Безпека».

Водночас, ми погоджуємося з думкою про те що, «світ як самостверджувана реальність зароджується у інтерсуб'єктивній функції свідомості ... це те, що визначає взаємодію людини зі світом [6, с. 88]. Виходячи з імплікованості виміру інтерсуб'єктивності у чистій свідомості, та приймаючи

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного ґештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ада») (Українською) [Movni aposterioryzaciі' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialі mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

до уваги параметри сприйняття СГ як «групи, що переміщується у просторі» у модусі необхідності, ми відмічаємо зсув загального сенсу «Безпека» до сенсу «КОЛЕКТИВНА БЕЗПЕКА». У зв'язку з цим, встає контраверсійне питання про неопосередкований вплив сенсів інтерсуб'єктивної свідомості на характер феноменологічного сприйняття як такого. Дійсно, об'єднання точок у агломерацію, їх ритмізоване розташування у групу людей опосередковано або неопосередковано корелює з сенсом інтерсуб'єктивної свідомості. За висловом Г. Пуанкаре, «Концепція групи, за допомогою якої ми інтерпретуємо світ є передуючою і настільки закарбувалась у нашій голові, що ми можемо думати лише у відповідності з нею» [13, с. 108].

У цьому зв'язку, звернемось до аналізу терміну «Інший», який у своєму вихідному сенсі означає «людина разом зі мною». Ця людина не є ані «другим» (іншим), ані «іншим « у значенні » один з багатьох», а ні «alter ego» [6, с. 292].

На цих підставах, «висвітлення людинорозмірних параметрів існування набуває рис соціальності у інтерсуб'єктивній функції свідомості як колективності» [8, с. 174], чи ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ СПІВУЧАСТІ.

Останню ми розуміємо як «ГРОМАДСЬКІСТЬ» (пор. укр.» громада»: «гром» (велич, нагромадження, СКУПЧЕННЯ + афікс «ада» (тобто СГ) [4, с. 233]. Зазначимо, що антропологічний вимір соціальності набуває інтерпретації як інтерсуб'єктивності – колективності, як такої, що не створюється на засадах ПРИМУСУ, але вільного воле вияву, що вже є темою феноменології [4, с. 236].

Таким чином, екзистенціал – КОЛЕКТИВНА ПОДІЯ виступає інтегралом: 1) інтуїтивного(зорового) / тілесно-рухового феноменологічного відкриття світу суб'єктивної Іntenційності; 2) інтенція необхідності у антропологічному вимірі – вільної волі поза примусом. Тотальність сенсу і наочності у досліджуваних МА, які описують ПОДІЮ як прояв «над –суб'єктності» та співпричетності сенсу КОЛЕКТИВНА БЕЗПЕКА. Внаслідок виявленої нами імплікованості виміру інтерсуб'єктивної свідомості, можливо зафіксувати у топологічному просторі «ІNTEPCYБ'ЄKTIВHУ TOTOЖHICTЬ CEHCY», як уявлення про сенси, про зовнішній світ, що притаманні всім людям» [6, с. 90]. Тоді світ виступає як «розподілене буття разом», адже самостверджувана реальність зароджується у інтерсуб'єктивній функції свідомості, а не у сенсах завойовників-одинаків у пошуках Ельдорадо, згуртованих на засадах

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzatsii' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialii mnozhyny deryvatyvnyh odync' slovotvornogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

нефеноменологічної Іntenції. Тотальність сенсу і наочності поряд з інтерсуб'єктивною тотожністю сенсів, які оприлюднюються досліджуваними МА, є проявом непримусової «надсуб'єктності» та промовляють про Життєпис буття людини, що пов'язана з «Іншим» на засадах розділеності сенсу у екстазичному порусі відкриття буття Громадою.

ВИСНОВКИ

1) Функціонування мовної свідомості феноменологічної інтенційності (МСФІ), що керується зовнішнім (неопосередкованим) смислотворенням, потенційно охоплює та продукує МА тотожних екзистенціалів, адже йдеться про творення «проміжного світу інтенційності» (екзистенційна онтологія) та про Життєпис людського буття у світі.

Згідно даним нашого аналізу, творення у свідомості «проміжного світу» інтенційності відбувається через відкриття суб'єктом чистої свідомості наступних функціоналів: 1) ТОТАЛЬНІСТЬ у сприйнятті – СГ як інтенційна предметність (недискретні онтологічні сутності); 2) сенсорний гештальт як СМІСЛОВА НАОЧНІСТЬ ТОТАЛІЗУЄ ІНТЕНЦІЮ ТА СПРИЙНЯТТЯ; 3) з боку думки – мисленнєва категорія ТОТОЖНОСТІ сприйнятого та сенсу і ТОТОЖНОСТІ екзистенціалів співпричетних Сенсу; 4) МСФІ: описує – оприлюднює – промовляє про ТОТАЛЬНІСТЬ СЕНСУ ТА СПРИЙНЯТТЯ, керуючись дологічною категорією ТОТОЖНОСТІ.

Якщо екстраполювати поняття «топологічне поле сенсів чистої свідомості» на мовну свідомість, стає можливим виокремити специфічні риси топологічного поля останньої.

1) досліджувані МА не мають референта та позбавлені омовленої внутрішньої форми «класичного» виображення Вони описують – унаочнюють рекурентні екзистенціали-події, прояснюючи їх не-дискретність, не онтологічність, але КОНТИНУАЛЬНІСТЬ, вбудовану у ІНТЕНЦІЙНІСТЬ (як то є існує у топологічному полі сенсів феноменологічної свідомості). Мисленнєва операція встановлення тотожності опосередковує «сповідь» про події-екзистенціали у її певній тягlostі (а не дискретності)

2) Континуальність поля МА у мовній свідомості уможлиблюється встановленням тотожності між тотальністю сенсу та сприйняття – смислової наочності СГ. Тоді, ТОТОЖНІСТЬ ТОТАЛЬНОСТЕЙ у МСФІ оприлюднює

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного гештальту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada»») (Українською) [Movni aposterioryzaciі' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naohnosti (na materialі mnozhyny deryvatyvnyh odyunc' slovotvirного типу «baza-tematyzator + afiks «ada»»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Життєпис людини у світі як континуум рекурентних відтворюваних подій-екзистенціалів, сприйнятих як мовби за повної присутності суб'єкта, що про них промовляє. З цього випливає, що на відміну від СТРУКТУРИ гештальт сприймається одразу як такий (зв'язок з візуальним сприйняттям), у той час як структура акцентує реляційний характер та цікавиться не окремими елементами, але зв'язками між ними на підставах категорій логічного мислення [6, с. 250]. Тому, ми вважаємо, що МА феноменів-екзистенціалів виходять з орбіти структури мовної системи і уgrupовуються на підставах співпричетності сенсу як ТОТОЖНІ у нелогічному зв'язку.

У якості ключових слів опису МСФІ представимо наступні синергетичні зв'язки системотворчих чинників: 1) Тотальність сприйняття СГ; 2) Тотальність сприйняття та Сенсу; 3) Тотальність сприйняття -сенсу та оприлюднення через промовляння Життєпису; 4) Континуальність тотальностей через їх тотожність. Відповідно функціонування афіксу «ada» як наскрізного інтегратора ад-категоріального членування світу тотальностей водночас імпліцитно фіксує виконання мисленнєвого акту встановлення тотожності між тотальностями-подіями екзистенціалами.

Подальші розвідки та перспективні дослідження.

1. За нашими спостереженнями «мовний слід» деривативних одиниць структурного типу «ада» – МА смислової наочності можливо прослідкувати у типологічно неспоріднених мовах: іспанській, французькій, англійській, українській та російській. Цей факт може свідчити про універсальний характер феноменоманального пізнання світу, який за своєю сутністю є колективним, та як прецеденту для встановлення міжкультурних співпадінь/ розбіжностей у розумінні поняття «Інтерсуб'єктивність».

2. Подальше у дослідження та вибудова категоріального каркасу екзистенційної онтології у його кореляції з характером феноменологічного сприйняття та Іntenційністю.

Література:

1. Ананьев, Б. *Индивидуальное развитие человека и константность восприятия* (Москва, 1968).
2. Веккер, Л. *Психика и реальность. Единая теория психических процессов* (Москва, Смысл, 1998).

(Current issues in sociolinguistics)

Linguistic aposteriorization of sensory gestalt as a manifestation of both comprehensiveness of clarity of sense – meaning (on the basis of derivative units of a word-formation type thematic base + affix «ada» in the Spanish language)

(in Ukrainian) [Movni aposterioryzatsii' sensornogo g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirnogo typu «baza-tematyzator + afiks «ada»)]

© Shevkun E. V. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru

3. *Интенциональность и текстуальность: философская мысль Франции* (Томск, Водолей, 1998).
4. *Європейський словник філософії*, т. 2 (Київ, Дух і Літера, 2011).
5. *Європейський словник філософії*, т. 3 (Київ, Дух і Літера, 2013).
6. *Європейський словник філософії*, т. 4 (Київ, Дух і Літера, 2016).
7. *Класики філософії про мову* (Київ, Курс, 2008).
8. Крымский, С. *Научное знание и принципы его трансформации* (Київ, Парапан, 1983).
9. Кубрякова, Е. *Словообразование и картина мира* (Москва, 2002).
10. Савельева, М. *Лекции по мифологии культуры* (Київ, Парапан, 2003).
11. Солосо, Р. *Когнитивная психология* (Москва, ПИТЕР, 2006).
12. Степанов, Ю. *В трехмерном пространстве языка* (Москва, RSS, 2010).
13. Режабек, Е. *Мифомышление. Когнитивный анализ* (Москва URSS 2003).
14. Фуко, М. *Слова и вещи* (Москва, 2001).
15. Хайдеггер, М. *Разговорна проселочной дороге* (Москва, Высшая школа», 1991).

References:

1. Anan'ev, B. *Individual'noe razvitie cheloveka i konstantnost' vospriyatija* (Moskva, 1968).
2. Vekker, L. *Psihika i real'nost'. Edinaja teorija psichicheskikh processov* (Moskva, Smysl, 1998).
3. *Intencional'nost' i tekstual'nost': filosofskaja mysl' Francii* (Tomsk, Vodoley, 1998).
4. *Yevropejskij slovník filosofiji*, t. 2 (Kyiv, Duh i Litera, 2011).
5. *Yevropejskij slovník filosofiji*, t. 3 (Kyiv, Duh i Litera, 2013).
6. *Yevropejskij slovník filosofiji*, t. 4 (Kyiv, Duh i Litera, 2016).
7. *Klasiki filosofiji pro movu* (Kiyiv, Kurs, 2008).
8. Krymskij, S. *Nauchnoe znanie i principy ego transformacii* (Kyiv, Parapan, 1983).
9. Kubrjakova, E. *Slovoobrazovanie i kartina mira* (Moskva, 2002).
10. Savel'eva, M. *Lekcii po mifologii kul'turi* (Kyiv, Parapan, 2003).
11. Soloso, R. *Kognitivnaja psihologija* (Moskva, PITER, 2006).
12. Stepanov, Ju. *V trehmernom prostranstve jazyka* (Moskva, RSS, 2010).
13. Rezhabeck, E. *Mifomyshlenie. Kognitivnyj analiz* (Moskva URSS 2003).
14. Fuko, M. *Slova i veshhi* (Moskva, 2001).
15. Hajdegger, M. *Razgovorna proselochnoj doroge* (Moskva, Vysshaja shkola», 1991).

(Актуальні питання соціолінгвістики [Aktual'ni pytannja sociolingvistyky])

Мовні апостеріоризації сенсорного ґешталту як оприлюднення тотальності сенсу та наочності (на матеріалі множини деривативних одиниць словотвірного типу «база-тематизатор + афікс «ada»») (Українською) [Movni aposterioryzatsii' sensorного g'eshtal'tu jak opryljudnennja total'nosti sensu ta naochnosti (na materialy mnozhyny deryvatyvnyh odynyc' slovotvirного типу «baza-tematyzator + afiks «ada»»)]

© Шевкун Е. В. [Shevkun E. V.] neo747@rambler.ru